

Baráth Zsolt
országgyűlési képviselő

Országgyűlés Hivatala

irományszám: K/6673

Érkezett: 2012 APR 05.

Írásbeli kérdés

Lezsák Sándor úrnak,
Az Országgyűlés elnökének feladatait ellátó alelnök
részére

Helyben

Tisztelt Alelnök Úr!

A Hárszabály 91. § (1) bekezdése alapján kérdést kívánok benyújtani a nemzeti erőforrás miniszterhez, mint a tárgyban illetékes minisztérium vezetőjéhez

„Kíván-e változtatni a szakminisztérium a gyermekvédelmi szakellátásban működő befogadó otthonok, több helyen jogellenesen működő, tragikus helyzetén?”

címmel.

A benyújtott kérdésekre a választ írásban várom.

Tisztelt Miniszter Úr!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 72. § (1) bekezdése értelmében, ha a gyermek felügyelet nélkül marad vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a települési önkormányzat jegyzője, a gyámhivatal valamint a rendőrség, az idegenrendészeti hatóság, a menekültügyi hatóság, az ügyészség, a bíróság a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága (a továbbiakban: beutaló szerv) a gyermeket ideiglenesen a nevelésére alkalmas, azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél, vagy ha erre nincs lehetőség, a legközelebbi ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátását is biztosító nevelőszülőnél, vagy ha erre nincs lehetőség - az ideiglenes hatályú elhelyezés biztosítására is kijelölt - gyermekotthonban helyezi el.

A Gyvt. 73. § (1) bekezdése szerint a gyámhivatal - a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel - az ideiglenes hatályú elhelyezést követően, annak elrendelésétől számított harminc napon belül megszünteti az ideiglenes hatályú elhelyezést, ha annak okai nem állnak fenn, vagy harmincöt napon belül elrendeli a gyermek átmeneti vagy tartós nevelésbe vételét.

A fentiek alapján, - a családjukban elhelyezhető gyermekek kivételével - a súlyos veszélyeztetés miatt krízis helyzetben lévő gyermekek, a gyámhivatal döntéséig, ideiglenes gondozási helyen tartózkodnak.

A 3 évesnél fiatalabb gyermekek különleges ellátást igényelnek ezért, amennyiben nevelőszülőhöz történő elhelyezése nem lehetséges, a Gyvt. 58. § (4) bekezdése alapján az ideiglenes hatályú elhelyezés idejére különleges gyermekotthonba kerülnek.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 127. §, a 128. § és a 128/A §-ban részletesen szabályozza, hogy a különleges gyermekotthonnak milyen személyi és tárgyi feltételekkel kell rendelkeznie, továbbá meghatározza feladatkörét, ezzel biztosítja, hogy a gyermekek életkoruknak, személyiségállapotuknak megfelelő gondozásban, nevelésben részesülhessenek.

A 3 és 18 év közötti gyermekek, az ideiglenes hatályú elhelyezés időtartamát a gyermekotthon befogadó otthonában töltik. A befogadó otthonban lévő gyermekeknél nem csak életkorukban, hanem az aktuális személyiségállapotukban, és a szocializációs szintjükben is szélsőséges különbségek mutatkoznak. A befogadó otthonban egyszerre lehet jelen a családjuk elvesztése miatt krízis helyzetben lévő óvodás, a szorongó, visszahúzódó, a tartósan beteg, szexuális abúzus áldozatai, prostitúcióra kényszerített lányok, illetve fogyatékos, a részterületen fejlődési elmaradást mutató, továbbá a magatartászavaros, magába forduló, agresszív gyermek is.

Továbbá ide helyezik azokat a súlyos pszichés, ill. súlyos disszociális tüneteket mutató, pszichoaktív szerekekkel küzdő, bűnözői előélettel rendelkező gyermekeket is, akik, a gyermekvédelmi szakértői bizottság véleménye alapján, a nevelésbe vételük után, speciális gyermekotthonba helyezhetők.

Tisztelt Miniszter Úr!

A Gyvt. és a fent említett NM. rendelet részletesen szabályozza a gyermekvédelmi szakellátásban a teljes körű ellátást biztosító gyermekotthonok, és speciális gyermekotthonok személyi, tárgyi feltételeit, továbbá meghatározza ezen intézmények feladatait.

A befogadó otthonokra a gyermekotthon működésére vonatkozó szabályok érvényesek, így sem a tárgyi, sem a személyi feltételek meghatározásánál, sem a feladatok szabályozásánál nem veszik figyelembe, az oda elhelyezett gyermekek szükségleteit.

A befogadó otthonban nevelő, gyermekvédelmi asszisztens, és gyermekfelügyelő dolgozhat. A létszámuk a működési engedélyben meghatározott létszámtól függ.

A hatályos jogszabály csak a speciális gyermekotthonban teszi lehetővé a pszichológus, gyógypedagógus, és fejlesztő pedagógus foglalkoztatását, meghatározott időkeretben.

Nincs külön szabályozás a befogadó otthon életterére vonatkozóan sem. Ezért nem biztosított a 3-18 éves korú gyermekek életkoruknak megfelelő foglalkoztatásának színtere sem. Nem

ritka, hogy ugyanabban a helyiségben, egy időben kellene megoldani az óvodás foglalkoztatását, az iskoláskorú gyermekek tanítását, és a súlyos pszichés tüneteket, súlyos disszociális tüneteket mutató, és a pszichoaktív szerekkel küzdő, esetenként bűncselekményt is elkövető gyermekek foglalkoztatását.

A fentiekben részletezett deviáns gyermekek sokszor saját magukra és társaikra is veszélyesek, ezért a szakmai munka mellett nagy figyelmet kell fordítani a gyermekek testi épségének megőrzésére is.

A fentiek mellett, a befogadó otthonban dolgozó nevelőnek, gyermekfelügyelőnek kell biztosítani a gyermekek étkeztetését és ellátását (bevásárlás, főzés, mosogatás) is.

Tisztelt Miniszter úr!

A Gyvt. II. - az alapvető jogok, és kötelességek - fejezetében meghatározza a gyermeki jogokat. A Gyvt. 9. § meghatározza az átmeneti, vagy tartós nevelésbe vett gyermekek jogait, külön kitérve a speciális gyermekotthonba, vagy a gyermekotthon speciális csoportjába elhelyezett gyermekek jogaira.

A jelenleg hatályos jogszabályok az ideiglenes hatállyal befogadó otthonban elhelyezett gyermekek jogaira vonatkozóan nem tartalmaz külön szabályokat.

A fentiek alapján a jelenleg hatályos jogszabályok sértik az ideiglenes hatállyal befogadó otthonba elhelyezett gyermekek jogait, illetve nem terjesztik ki minden személyre, élethelyzetre, szükségletre.

Tisztelt Miniszter Úr!

A fentiek alapján a kérdéseim a következők:

A jogalkotók miért nem teszik lehetővé a jogalkalmazók, főképpen a befogadó otthonban, az ott elhelyezett gyermekek, fiatalok életkorának és szükségletinek megfelelő személyes ellátását, foglalkoztatását biztosító szakembereket alkalmazását?

Milyen intézkedéseket tesz a Kormány, annak érdekében, hogy ezekben az otthonokban a gyermekek és a nevelők egyaránt megfelelő szakmai és emberi viszonyok között működhessenek együtt?

Mikor rendezi a Kormány a gyermekvédelem különböző területein különös tekintettel a befogadó otthonok ésszerűtlen, tarthatatlan, veszélyes működési feltételeit?

Fontos-e az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek jogainak érvényesülése egymás (gyermek-gyermek) viszonylatában is?

Miért nem minősíti a Kormány, a szakminisztérium a befogadó otthonokat külön intézménynek?

Meddig várat még magára a gyermekvédelmi szakellátásban dolgozók anyagi és erkölcsi elismerése, megbecsülése?

Várom megtisztelő válaszát!

Budapest, 2012. április 4.

Baráth Zsolt
országgyűlési képviselő